

Švýcarské dráhy a švýcarské výrobky znamenaly odnepaměti mezi přáteli železnic pojem. A prim, zejména v elektrovozbě, představovala vždy železnice BLS (původně Bern - Lötschberg - Simplon). Její hlavní trať s normálním rozchodem o konečné délce 245 kilometrů s 33 tunely, 3 galeriemi a 22 mosty byla uvedena do provozu v roce 1913. Již od počátku byla tato dráha elektrifikovaná (15 kV, 16,2/3 Hz). Byla jednou z hlavních soukromých železnic ve Švýcarsku.

Kompletní elektrickou vozbu začala tedy tato dráha praktikovat dříve nežli známější SBB. A také stála v popředí vývoje a objednávání elektrických lokomotiv a hnacích vozů, z čehož opět profitovaly lokomotivky (zde uvedme jen SLM - Winthertur) a výrobci elektrických součástí (zejména BBC = Brown, Boveri & Cie, Baden). Po globalizaci "vlajku" drží jenom Stadler (a drží ji hrdě). Elektrická trakce však nebyla samoúčelná. Švýcarsko totiž nevlastní uhlí ani jiné domácí zdroje energie, o to více má však vody a jejich přírodních zásobníků - ledovců.

Jak jsme již předeslali, BLS vždy stála v čele pokroku. Nutno si uvědomit, že se jedná o trať horskou, s mnoha mosty a tunely, s četným stoupáním i klesáním. Provoz byl zahájen rámovými elektrickými lokomotivami, namnoze se spojnicovým pohonem náprav. Postupem času byly vyvíjeny stále silnější lokomotivy s individuálním pohonem dvojkolí. Nejeden stroj skončil jako exponát ve "Verkehrshaus Luzern", mnoho jich je stále udržováno v provozu. Velmi významným bylo zavedení elektrických vozů pro místní osobní vlaky krátce po zahájení provozu. Ty novější z druhé poloviny 30. let byly i s vloženými a řídicími vozy v provozu donedávna. Vrcholem byly ale jednoznačně podvozkové lokomotivy řady Ae 4/4. Tato předválečná řada se stala vzorem pro lokomotivní školu nejen pro SBB, ale i v Německu, Rakousku a v neposlední řadě z nich vychází i naše Bobina (řada 499.0). Foto více napoví.

Není divu, že tyto lokomotivy neunikly pozornosti modelářských firem, mezi nimiž vynikal především HAG. Není problém poprosit vehleďavač a najít si na internetu množství fotografií. O tom, že je nač se dívat, nemůže být pochyb. [Přesvědčte se sami](#).

Závěrem ještě několik odkazů pro ty, kdo rádi klikají. [BSL Fahrzeuge Schweiz](#) na německé Wikipedii a čtvrt hodinový [záznam z první jízdy](#) skrz Lötschbergtunnel pocházející z roku 1913! Působí až pohádkově, hudba celkový dojem z filmu jen podtrhne. Prosím, nezaměňujte původní BLS se soudobou AG. Výsledek může být až překvapivě rozdílný.

Text a úprava: Libor „Stoupa“ Zapletal, Thomas Böhme, Michal Bednář

Foto: Thomas Böhme

OBRÁZKOVÁ PŘÍLOHA

LÖTSCHBERGBAHN (BLS)

25.11.2016

